כ״ף מנחם־אב ה׳תש״ד - ה׳תשע״ט

שבעים וחמש שנה להסתלקות כ״ק הרה״ג והרה״ח המקובל רבי **לוי יצחק** ע״ה **שניאורסאהן**

שבוע פרשת בלק י״א - י״ז תמוז (נדחה)

חוברת ראשונה לתלמידי המתיבתא

ע״ה שנה

ך מנחם־אב

קונטרס הכנה לקראת

Published and Copyright ${\ensuremath{\mathbb C}}$ 2019

by

Lahak Hanochos Inc.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

E-mail: info@lahak.org - Internet: http://www.lahak.org

The Likkutei Sichot is Copyright by Kehot Publication Society



פתח דבר

בעמדינו בימים הסמוכים ליום ההילולא השבעים־וחמש של כ״ק הרה״ג כו׳ זי״ע, אביו של כ״ק אדמו״ר זי״ע, כ״ק הרה״ג והרה״ח המקובל רבי לוי יצחק זי״ע, ועל פי הצעת ובקשת כ״ק אדמו״ר במכתבו לקראת יום ההילולא של אביו בשנת תשד״מ ״ועלי החוב והזכות גדול להציע ולבקש וכו׳ - ללמוד בהתוועדות מתורתו״ - הננו מוציאים לאור - חוברת ראשונה -קונטרס לימוד לתלמידי המתיבתא, בקשר עם יום זה.

חוברת זו כוללת - חומר לימוד לשבוע פרשת בלק (י״א־י״ז תמוז (נדחה)) - קטעים ושיחות מדברי כ״ק אדמו״ר אודות אביו ואמו, שביבים מעובדים מתורתו של כ״ק רבי לוי יצחק, וחלקים מרשימות זכרונותיה של הרבנית חנה ע״ה, אודות מאורעות שונים מחיי בעלה.

החומר לחוברות אלו נלקט על ידי ועד הנחות בלה״ק, והוא יוצא לאור כתכנית לימודים בימי הקיץ, ימי ההכנה ליום ההילולא כ״ף מנחם־אב, בשיתוף עם ועד תלמידי התמימים העולמי.

תודת המערכת נתונה לכל המסייעים במלאכה זו: הרה״ח הר״ר אלתר אלי׳ הכהן פרידמאן; הרה״ח הר״ר דוד דובאוו; הרה״ח הר״ר אלי׳ וואלף.

המשתתפים בלימוד זה (רשימה חלקית): מתיבתא ליובאוויטש טורונטו; מתיבתא ליובאוויטש שיקאגו; מתיבתא ליובאוויטש וועסטשעסטער; מתיבתא ליובאוויטש ניו הייבן; ישיבת קיץ קינגסטון שעל ידי ישיבת אהלי תורה; ישיבת קיץ שעל ידי ישיבת תו"ת מאריסטאון; קעמפ "גן ישראל" מאנטרעאל.

בסוף כל שבוע ייערכו בחינות על החומר הנלמד, ובסיום כל ארבעת הבחינות תערך הגרלה בין אלו שהצליחו מעל 80% על 40 כרטיסי־טיסה לנסיעה לציון בעל ההילולא באלמא־אטא לכ״ף מנחם־אב. ולאלו שהצליחו עד 80% על 75 סטים של מאמרי כ״ק אדמו״ר זי״ע (ה׳תשי״א־ה׳תשל״א).

ברשימות זכרונותיה כותבת הרבנית חנה (חוברות לה, לז, לח) אודות רצונה העז שיודפסו כתבי תורתו של רבי לוי יצחק,

אנו בטוחים כי על ידי הלימוד בחוברות אלו מתורתו, נמלא את שאיפתה ונגרום רוב נחת-רוח לבנה הגדול כ״ק אדמו״ר זי״ע.

משיחת ש"פ חיי שרה ה'תשמ"ו

יום התחלת כנס השלוחים השלישי בארצות הברית

א. בשבת זו הויבט זיך אן דער כנס השלוחים. ובקשר עם זה האט מען ארויסגעגעבן די שיחהי וועגן דעם תפקיד פון א שליח, (גם) ווי מרומז אין דעם וואס משיח איז די גימטריא פון "שליח" בצירוף עשר, אז א שליח דארף ארייננעמען און נוצן זיינע עשר כחות, און דורך דעם מגלה זיין בחי׳ משיח (יחידה) שבו, ועי״ז – מגלה זיין יחידה הכללית, משיח².

ויש לקשר זה (דעם כנס און די שיחה) מיט דעם זוהר פון פרשתנו לויט דער ביאור פון טאטן אויפן זוהר:

אין זוהרי שטייט: "זכאין אינון מארי-הון דתשובה דהא בשעתא חדא ביומא חדא ברגעי חדא קריבין לגבי קב״ה״.

פרעגט דער טאַטע אין זיינע הערות אויפן זוהר³: "לכאורה הוא שלא על הסדר, כי הוליל יומא שעתא רגע, שכ״א יותר רבותא מחבירו, בדרך לא זו אף זו³. גם אם די ברגע חדא לאיזה צורך אמר שעתא ויומא״? און ער פאר־ ענטפערט: "י״ל יש ג׳ בחי׳ תשובה המגיעים במל׳ בז״א בבינה כמ״ש

 מליל שמחת תורה שנה זו – נדפסה גם בקונטרס השליחות (הוצאה שני, תשמ"ז – ע' 11 ואילר), ובלקו"ש חכיט ע' 358 ואילך.

2) נסמן בשיחה הניל הערה 27.

3) פרשתנו קכט, סע״א ואילך.

4) כיה בכמה דפוסי זוהר ,ברגע׳ (וכן הועתק בלקוטי לוייצ דלקמן), אבל בכויכ דפוסי הזוהר (וכן נעתק באור יקר, באור החמה, ובכ׳מ) ,ברגעא׳ – ועפ׳ז מתאים ל,חדא׳ שלאחריו ול,שעתא׳ וכו׳ שלפניו.

5) לקוטי לוייצ לזחיא ע׳ פא.

6) הביאור בסדר זה בפשטות הענינים – נתבאו בלקויש חיכ ע׳ 86 ואילך.

בלקו״ת בד״ה מה טובו׳ ע״ש [אז עס איז דא אַ דרגא אין תשובה וואָס ענינה איז הסור מרע״^{*}, וואָס זי איז מגיעה במלכות: אַ העכערע דרגא אין תשובה וואָס איר ענין איז "ועשה טוב״^{*} – ומגיעה בז״א: און נאָך אַ העכערע תשובה וואס ענינה איז "בקש שלום״^{*}, לימוד התורה – ומגיעה בבינה]. זהו בשעתא במל׳ הנק׳ שעה, ביומא בז״א הנק׳ יום, ברגע בבינה״.

ויש לומר (– מ׳זוכט דאָך מעלות אין דעם ענין פון "שליח״):

שליח״ איז ר״ת – שעתא״, "לימוד״, "טעתא״, "לימוד״, (תשובה הג׳ בבינה, "בקש שלום״, לימוד התורה), גיומא״, גחדא״.

והפירוש:

נתבאר לעילי אז יעדער איד איז א שליח פוז הקב״ה, וועלכז דער אויבער־ שטער האָט אַראָפּגעשיקט אַלס נשמה בגוף דא למטה בעולם הזה בכדי ער זאָל מקיים זיין תומ״צ און פאַרשפּרייטן אלקות בעולם. וואָס מזה מובז, אַז אלקות בעולם. וואָס מזה מובז, אַל אליח״ (בשלימותו) איז כולל אין זיך אַלע דרגות בעבודת ה׳ דא למטה, אַלע עבודת התשובה – וואָס דאָס נעבודת התשובה) איז תכלית ירידת הנשמה בגוף (כמבואר בלקו״ת שם) בשליחותו של הקב״ה – די דריי דרגות אין תשובה:

תשובה ב"שעתא" – "סור מרע" שמגיע במלכות): תשובה פארבונדן (שמגיע במלכות): תשובה היארבונדן

7) בלק עג, ב ואילך.

- 8) לי הכתוב תהלים לד, טו.
 - 9) בלקו״ש חכ״ט שם.

מיט "לימוד (התורה)", בחי׳ "בקש שלום"⁰ (שמגיעה בבינה): תשובה ב.יו־ מא", "עשה טוב" (שמגיעה בז״א). און אַלע ג׳ תשובות זיינען באופן פון "דא"יי – (דער חי״ת און) חותם ("פעטשאַטקע") פון דעם גאַנצן וואָרט "שליח" (וואָס דאָס איז מדגיש אַז אַלע (ג׳) אותיות שלפנ״ז זיינען נחתמין מיט דעם "חדא").

ב. ובפרטיות יותר — בנוגע צו די שלוחים פון נשיא דורנו, דעם רבי׳ן דעם שווער: זייער שליחות מיוחדת (נוסף צו דער שליחות הכללית פון קיום התומ״צ והפצת היהדות) באשטייט פון הפצת המעינות חוצה, וואס דאס איז כולל, כמובן, "חוצה" שבתורה, נגלה, הגוף²¹ דתורה, מ׳זאל מפיץ זיין די מעינות התורה (פנימיות התורה) אין "חוצה" שבתורה (נגלה דתורה).

דאָס הייסט: בחי׳ תשובה פארבונדן מיט לימוד התורה, "בקש שלום" (כנגד דער למ׳ד פון תיבת "שליח") טיילט זיך בפרטיות (בא די שלוחים פון נשיא דורנו) אויף לימוד והפצת ויחוד פני־ מיות התורה ונגלה דתורה, והפצת המצות בחוצה דעולם.

וואס דער ענין איז מרומז בתיבת מ״ם: עס שטייט אין גמרא^{נו} אז, "מ״ם פתוחה מ״ם סתומה״ באווייזן אויף "מאמר פתוח מאמר סתום״. טייטשן מפרשים^{גו}, אז "מאמר פתוח״ גייט אויף נגלה דתורה און "מאמר סתום״ גייט אויף סתים דתורה.

ויש לומר אז דאס איז דער ענין וואס פון "שליח" ר"ת "שעתא, לימוד, יומא, חדא" ווערט "משיח", ד.ה. אז פון דעם למ״ד פון "שליח" (בצירוף עשר כחות שלו) ווערט דעם מ״ם פון "משיח": פון שלו) ווערט דעם מ״ם פון "משיח": פון עבודת האדם בלימוד התורה) אַ מ״ם. לימוד התורה אין אַן אופן פון יחוד^{נו} נגלה דתורה (מאמר פתוח) ופנימיות התורה (מאמר סתום).

און דער קשר מיט משיח: דורך יפוצו מעינותיך חוצה (כולל — הפצת פנימיות התורה בנגלה דתורה) איז "אתי מר" דא מלכא משיחא⁶¹, וואס ר"ת של שמו — משיח איז מיט אַ מ"ם (וואס ווייזט אויף הפצת פנימיות התורה בנגלה דתורה), און פון דעם מ"ם פתוחה (בסוף התיבה)¹¹ פון גלות ווערט אַ מ"ם סתומה (במצע התיבה) "לםרבה המשרה"¹⁵.

> (10) ועפיז ייל טעם שבחי תשובה הג׳ (בקש שלום) מרומזת בלמיד (בתיבת "שליח") רית לימוד התורה, ולא בתייז רית תורה סתם — כי תורה כולל גם מצות עשה ומצות לא תעשה, סוימ ועשיט, שהם כבר מרומזים בהשיזן (שעתא) והיויד (יומא), והכוונה כאן היא לרמז על תשובה הג׳, "בקש שלום", שזה מורה דוקא על "לימוד התורה" רית למיד.

11) כי תשובה היא מצוה חדא (לגבי כל התומיצ) — "תשובה ו(עייז כל ה)מעשים טובים׳ (אבות פ׳ד מייא. ועוד. וראה לקו״ת מטות פב, א. שמע״צ פה, א. שה״ש יז, ג).

12) זוהר בהעלותך קנב, א.

ו) שבת קד, א. וראה של״ה בית הגדול בסופו (לו, ב ואילך).

14) רש״י שם. וראה ד׳ה ביום השני תרכ׳ט פ׳ג. ד׳ה מאימתי תרמ׳ב (קה׳ת תשכ׳ה).

15) דשניהם מרומזים באות (אחת) מ (שבאה אחרי הלמ"ד – ראה שבת שם).

16) אגהיק דהבעשיט – נדפס בכשיט (הוצאת קהית) בתחלתו. ובכימ.

17) נחמי׳ ב, יג.

18) ישעי׳ ט, ו.

(19) ראה לקו״ת במדבר ב, ב. אוה״ת מקץ (כרך ה׳) תתקעד, א ואילך. נ״ך ע׳ קפג ואילך. ובכ״מ. וראה ס׳ הערכים־חב״ד מערכת אותיות אות מ״ם (ב) ס״ע רב ואילך. וש״נ.

ויומתק ע״פ המדובר לעיל⁰² פון פס״ד הרמב״ם¹² אז ביאת המשיח ("מיד הן נגאלין״) איז תלוי אין "ישראל עושין תשובה״. בכל ג׳ דרגות הנ״ל בתשובה (וואס זיינען מרומז אין דעם ווארט "שליח״), כולל תשובה פון "בקש שלום״, לימוד התורה, ובפרט באופן פון מ״ם (יפוצו מעינותיך חוצה). וכידוע אויך אַז ענינו פון משיח איז פארבונדן במיוחד מיט תשובה²² – משיח אתא לאתבא

צדיקיא בתיובתא²³.

והנה, די כוונה פון כל האמור לעיל איז מעשה בפועל – אַז דאָס זאָל צו־ געבן עידוד ובהנתינת כח וכו׳ בקיום השליחות פון אלע וכאו״א מהשלוחים. וואָס דערפאַר איז מובן, אַז אע״פ וואָס האמור לעיל איז ע״ד הרמז ובדרך אמשר – אָבער וויבאַלד אָז דערפון קומט אַרויס אַ עידוד ונתינת כח אין קיום השליחות פון די שלוחים, איז דאָס כדאי און אויסגעהאַלטן און אַ ר״ת קיים וכו׳ וטוב.

- 20) בשיחה הנ״ל סעיף ו׳ (לקו״ש שם ע׳ 4־363).
 - 21) הל' תשובה פ״ז ה״ה.

22) להעיר אשר תשויע (שלימותה) הוא לימוד התורה (תניא חיג ספיח ואילך).

(23) לקוית שמעיצ צב, ב. שהיש מה, א. נ, סעיב וראה שם ריה נח, ד. האזינו עה, סעיב). וראה זחיג קנג, ב.

B"H

A SICHA FROM SHABBOS PARSHAS CHAYEI SARAH 5746

COMMENCEMENT OF THE THIRD NATIONAL CONFERENCE OF SHLUCHIM

1. This Shabbos is the beginning of the Conference of Shluchim. In connection with this, the Sicha regarding the role of a Shliach was published, (including) as explained there, that this role is alluded to in that "Moshiach" is the numerical value of "emissary" when adding ten, that a Shliach must include and utilize his ten energies, and through that, reveal his own element of Moshiach (his Yechida), and through this, reveal his "general Yechida", Moshiach.

This (conference and Sicha) is also connected with the teaching of the Zohar of this weeks Parsha as explained by my father:

The Zohar states: "Lucky are the masters of Teshuva, for in a single hour, in a single day, and in a single moment, they are drawn closer to the Holy One, blessed be he".

My father asks in his glosses to the Zohar: "Seemingly, this statement is not in the correct order, for it should have stated "day, hour, moment", for each is a greater statement than the previous, in a manner of "not [only] this, [but] also that". In addition, if a single moment suffices, for what purpose are hours and days stated?" And he answers: "There are three levels of Teshuva which reach the level of Malchus of Zeir Anpin in Binah, as written in Likutei Torah in the selection beginning "Ma Tovu".

(That there is a level of Teshuva which is characterized by "shunning evil", which reaches the level of Malchus. A higher degree of Teshuva is characterized by "do good", and reaches the level of Zeir Anpin. And an even higher sort of Teshuva is "seek peace" – Torah study – and reaches the level of Binah.) This is "in a single hour" in Malchus, which is called "hour", "in a single day" in Zeir Anpin, which is called "day", and "in a single moment", in Binah.

And we can state (As we seek to find the virtues of a Shliach) :

"ShLiYaCH" is an acronym for "Sha'ata" - hour -, "Limmud" - Torah study-(the third level of Teshuva in Binah, "seek peace"), "Yoma", "Chada" - single day-.

The explanation is:

We explained previously that every Jew is a Shliach (emissary) of G-d, whom G-d sent down as a soul [enclothed] in a body here down below in this world, in order that he fulfill Torah and Mitzvos and disseminate G-dliness in this world. From this is understood, that a "Shliach" (in its purest form) encompasses all levels of G-dly service here in this lower world, all forms of Teshuva - which is the ultimate purpose of the descent of the soul into the body, with a mission from G-d - the three levels of Teshuva:

The Teshuva of "a single hour" - "shunning evil" (which reaches Malchus); a Teshuva connected with Torah study, "seek peace" (which reaches Binah); a Teshuva "in a single day"- "do good" (which reaches Zeir Anpin). And all three forms of Teshuva are in a manner of "single" the final letter of the word "Shliach" (which emphasizes that all the [3] previous letters finish with [the attribute of] "single").

2. In more detail - in regard to the Shluchim of the leader of our generation, the Rebbe my father in law: Their unique task (in addition to the general task of fulfilling Torah and Mitzvos and disseminating Judaism) consists of disseminating the wellsprings [of Chassidus] outward, which includes, obviously, the "outward" (exterior) of Torah, the revealed part of Torah; the "body" of Torah – meaning, we must disseminate the wellsprings of Torah (the inner part of Torah) to the "outside" of Torah (the revealed part of Torah).

This means: The level of Teshuva connected to Torah study, "seek peace" (corresponding to the letter "Lamed" of ShLiyach, emissary) pertains specifically to (with the Shluchim of the leader of our generation) the study and dissemination of, and unification of the inner part of Torah and the revealed part of Torah, and the spreading of Mitzvos "outward" in the world.

This idea is hinted to in the letter "Mem": The Talmud states that "an open Mem and closed Mem" represent "open words and closed words". The commentaries explain, that "open words" refer to the revealed part of Torah, and "closed words" refer to the "concealed" part of Torah.

This is how the word "ShLiYaCH", (emissary) an acronym for "Sha'ata, Limmud, Yoma, Chada" (hour, [Torah] study, day, single), becomes "Moshiach", meaning, that the "Lamed" of "ShLiyach, (with the addition of his own ten elements) becomes the "Mem" of "Moshiach"; the "Lamed" of "Limmud" [Torah study] becomes (through mans efforts in Torah study) a "Mem", Torah study in a manner of unification of the revealed part of Torah, "open words", and the inner part of Torah, "closed words".

And the connection with "Moshiach": Through the "dissemination of the wellsprings outward", (which includes the inner part and revealed part of Torah) will be "the arrival of the master" King Moshiach, which the acronym of his name "Moshiach" contains a "Mem" (which represents the dissemination of both the inner and revealed parts of Torah), and from the "open Mem" (at the end of the word) of exile, becomes the "closed Mem" of mem" ("abundant authority") with the forthcoming redemption.

This is sweetened in light of Maimonides' ruling that the coming of Moshiach ("they will immediately be redeemed") is dependent on "the Teshuva of Israel". In all three of the above mentioned levels of Teshuva (which are hinted at in the word "emissary"), including the Teshuva of "seek peace", Torah study, and specifically in a manner of "Mem" (disseminating the wellsprings outward). It is known that the idea of Moshiach is especially connected with Teshuva, "Moshiach comes to turn the righteous toward Teshuva".

In conclusion, the intention of all the above is action in practice, that this should add encouragement and energy, etc. in the fulfilment of the task of each and every one of the Shluchim. It is therefore understood, that though the above is in a manner of allegory and suggestion, however, because this brings forth encouragement and energizes the fulfillment of the Shluchim task, it is worthy, proper and good.

מסירות נפש עבור קמח למצות

א. נוסף על ההוראה הנלמדת מכללות הענין ד״חג המצות״, ישנה הוראה נוספת הנלמדת מהיום המיוחד [בין שבעת ימי הפסח – בארץ ישראל, ובחוץ לארץ – שמונת ימי הפסח] שבו מתקיים הכנס – ח״י ניסן, יום הולדתו של אאמו״ר (כפי שהוזכר לעיל)

ולכן, אספר עתה סיפור שאירע עם אאמו״ר בקשר לחג המצות (סיפור שלא נתפרסם כל כך מפני כמה סיבות) – שממנו יכולים ללמוד הוראה בנוגע לעמידה בתכלית התוקף בכל הקשור לעניני התורה ומצוותי׳, וכאמור – שלילת ענין הגאוה (״כחי ועוצם ידי״ ח״ו), כי אם בכחו של הקב״ה – ״ה׳ נצב עליו״, שלכן משתדל הוא למלא את הציווי והשליחות של הקב״ה.

ב. העיר שבה כיהן אאמו״ר ברבנות היתה בדרום רוסי׳, וסביבותי׳ היו שדות רבים שבהם היו מגדלים חטה עבור כל רחבי המדינה. ומכיון שאאמו״ר הי׳ מגדולי הרבנים – הנה ההכשר על טחינת הקמח כדי לאפות מצות לחג הפסח הי׳ תחת פיקוחו וסמכותו (ע״י המשגיחים שלו וכו׳) מימים ימימה.

כאשר הממשלה קבעה שכל בתי־המסחר, וביניהם גם טחנות־הקמח, והמאפיות הגדולות של מצות, הנם רכושה של הממשלה, הנה בידעם שעד עתה היו כולם סומכים על ההכשר של אאמו״ר על הקמח עבור חג הפסח, הבינו שאם בשנה זו לא ישיגו את ההכשר של אאמו״ר, לא יוכלו למכור את הקמח לפסח. ולכן, קראו לאאמו״ר ואמרו לו שגם השנה יתן הוא את ההכשר על הקמח, והזהירו אותו שאם יפסול חלק מהקמח ולא יתן עליו הכשר (וכתוצאה מזה לא ימכר חלק מהקמח) – יתפרש הדבר שהוא מזיק לכלכלת הממשלה (מכיון שהרווחים ממכירת הקמח נכנסים לקופת הממשלה), ודינו כלוחם נגד הממשלה !...

בשמעו זאת, ענה אאמו״ר: אם יתנו לי יד־חפשית בכל הקשור לפיקוח על טחנות־הקמח, להעמיד את המשגיחים שלי, שישמעו להוראותי וכו׳, כך שאוכל להבטיח שטחינת הקמח תהי׳ ע״פ דת ישראל – אזי אתן גם השנה הכשר על הקמח; אבל אם לא יתנו לי להעמיד את המשגיחים שלי, או שלא ישמעו להוראותי, וכיו״ב – לא אוכל לתת ולא אתן הכשר על הקמח, ולא זו בלבד שלא אתן הכשר, אלא עוד זאת, אודיע ואפרסם בכל מקום שקמח זה אינו תחת אחריותי! באי־כח הממשלה שדיברו עמו – חזרו שוב על תביעתם, לתת הכשר מראש על כל הקמח ללא כל תנאים (לומר ״או־קיי״ על כל דבר, ולא לאבד מאומה מכמות הקמח מסיבות של כשרות), באזהירם אותו שאי־ההסכמה לתת הכשר לפי דרישותיהם תחשב למלחמה נגד הממשלה !...

אבל אאמו״ר לא התפעל מדבריהם, והשיב בכל התוקף שהוא לא יעשה דבר היפך התורה, והוסיף שהוא מוכן לנסוע למוסקבה כדי להפגש עם נשיא ברית המועצות (״קאלינין״), ולהסביר לו שזהו דבר בלתי־אפשרי לתת הכשר על דבר שאינו כשר, הנהגה כזו היא נגד השולחן־ערוך, נגד רצון הקב״ה, ולעולם לא יעשה דבר כזה! – אם נשיא ברה״מ ירצה להענישו, הרי זה ענין שלו! אבל הוא – אאמו״ר – לא יזוז מעמדתו, ולא יעשה מאומה נגד רצונו של הקב״ה!

באי־כח הממשלה ניסו שוב לאיים עליו ולהפחידו וכו׳, ובראותם ששום דבר לא יעזור להם – סיפרו זאת לאלו שעל גביהם, עד לנשיא ברה״מ או ליועציו (זאת אי אפשר לדעת, כמובן), ואז נתקבלה הוראה למלא אחר הוראותיו של אאמו״ר בכל הקשור לטחינת הקמח, כך שכל הקמח שיטחן עבור חג הפסח יבוא עם "תעודת־הכשר" של אאמו״ר. ואכן, כך הי׳ בפועל בשנה ההיא, היינו, למרות שלכתחילה היפשו היתרים כו׳, פעלו סוכ״ס – ע״י העמידה בתוקף – שכל המצות שנאפו במאפיות של הממשלה, היו כולם מהקמח שהי׳ תחת הפיקוח וההכשר של אאמו״ר!

ג. סיפור זה אירע במדינה קומוניסטית, שבה לא היתה אפשרות לפרסם סיפור זה, כי אם לספר זאת לאנשים מתי־מספר, ולכן, שמח אני לפרסם סיפור זה – שיש בו לימוד והוראה בנוגע להנהגת כאו״א מישראל, החל מילדי ישראל הקטנים:

כאשר יהודי נעמד בתוקף המתאים, באמרו שעליו לקיים את רצונו של הקב״ה, בורא העולם, כמ״ש ״בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ״, ואינו יכול לעשות דבר שהוא נגד רצונו של הקב״ה, גם כאשר המלוכה מצווה עליו לעשות דבר זה – הרי סוכ״ס מצליחים בזה, ועד כדי כך, שהמלוכה עצמה נותנת לו את הסמכות לכך, כפי שרואים בסיפור הנ״ל, שכאשר אאמו״ר נעמד בתוקף המתאים, הצליח לפעול שתתקבל הוראה מהממשלה שכל המאפיות הממשלתיות שאופות מצות לפסח, חייבים להשתמש עם הקמח שתחת פיקוחו והכשרו של אאמו״ר.

אמנם, לא לכל אחד יש תוקף כזה, אבל לאידך – לא לכל אחד יש נסיון כזה, שידרש ממנו להתייצב נגד מלכות אדירה שמושלת על 200 מליון בני־אדם ! – ממנו נדרש רק להתייצב נגד ה״יצר״ שלו !...

14 | מבצע כ' מנחם־אב ה'תשע״ט

ולכן, כאשר ה״יצר״ מנסה לשכנע אותו ולהסביר לו שאינם־יהודים לא יניחו לו להתנהג כפי שילד יהודי צריך להתנהג – עליו לומר ל״יצר״ שזהו דבר שקר, היפך האמת! ומכיון ש״ה׳ נצב עליו״ – בודאי עוזר לו הקב״ה להלחם נגד כל המניעות והעיכובים על עניני יהדות, ובודאי שסוכ״ס ינצח בזה!

ועי״ז פועלים שיהי׳ חג הפסח כשר ושמח – כפי שהי׳ אז (בסיפור הנ״ל), וכן תהי׳ לנו – כאשר מחליטים בתוקף להתנהג באופן האמור,

וממשיכים זאת על כל השנה כולה – שתהי׳ שנה של כשרות, ושנה של שמחה, ובמהרה בימינו – שנת גאולת משיח.

(משיחת ח"י ניסן (ב' דחוה"מ פסח ה'תשמ"ג – בלתי מוגה)

נִיצוֹצֵי אוֹר מִכּּבוֹד קִדוּשַׁת הַגָּאוֹן הַחָסִיד ר׳ לֵוִי יִצִחָק שִׁנֵיאוֹרִסאָהן

לימוד ליום א׳, י״א תמוז

סָלַם הָאִמָּהוֹת

ַיַעֵקֹב אָבִינוּ יָצָא בְּדַרְכּוֹ לְחָרָן, שָׁם הוּא הִתְחַתֵּן עִם הָאִמָהוֹת רָחֵל וְלֵאָה.

בְּדַרְכּוֹ לְחָרָן הוּא חָלַם אֶת חֲלוֹמוֹ הַמְפוּרְסָם, חֲלוֹם הַ״פֻּלָּם״.

אוֹמֵר רַבִּי לֵוִי יִצְחָק: הַמִּילָה ״סַלָּם״ הִיא רָמֶז לְרָחֵל וְלֵאָה, זֹאת כַּאֲשֶׁר כּוֹתְבִים אֵת הַמִּילַה ״סַלָּם״ כְּשֶׁהִיא ״מְלֵאָה״, עִם כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁלָה:

סַמֶ״ךָ 120, לָמֵ״ד 74, מֵ״ם 80 = 274

כָּמוֹ כֵן: רָחֵ״ל 238, לֵאַ״ה 36 = 274

(לְקּוּטֵי לֵוִי יִצְחָק אִגְּרוֹת קוֹדֶשׁ, עַמּוּד שלא)

לימוד ליום ב׳, י״ב תמוז, חג הגאולה

יָשֵׁן בֵּין הָאוֹתִיּוֹת

אוֹמֵר רַבִּי לֵוִי יִצְחָק, שֶׁהַדָּבָר מְרוּמָז בַּמִילִים ״בְּיָדְף אַפְקִיד רוּחִי״, הַגָּאֲמָרוֹת לִפְנֵי הַשִּׁינָה. הַמִּילָה ״יִדְף״ הִיא ״יָד״ 14, ״ף״ 20.

ַיְעַקֹב אָבִיו יָשַׁן, ״אַפְקִיד רוּחִי״, בְּתוֹדְ הַ״יָדְ־דָ״, בֵּין הַ״יָד״, 14 הַשָּׁנִים אָצֶל שֵׁם וְצַכֶר, לְבֵין הַ״דָ״, 20 שָׁנָה בְּבֵית לָבָן.

(לְקּוּטֵי לֵוִי יִצְחָק אִגְּרוֹת קוֹדֶשׁ, עַמּוּד שלא)

____ • ____

לימוד ליום ג׳, י״ג תמוז, חג הגאולה

הַסּוֹר שֶׁל וְאֶחָר

פַאַשֶׁר הַהַגָּדָה כּוֹתֶכֶת אוֹדוֹת אַרְפַעַת הַבָּנִים, לְשׁוֹן הַהַגָּדָה הוּא: ״אָחָד חָכָם, וְאָחָד רְשָׁע, וְאֶחָד תָם, וְאֶחָד שָׁמיוֹ יוֹדַעַ לְשְׁאוֹל״**. אַרְפַע פְּעָמים כְּתוּכָה הַמִּילָה ״אֶחָד״.**

פּוֹתֵב רַבִּי לֵוִי יִצְחָק, שֶׁאַרְבַּע פְּעָמִים ״אֶחָד״ 13 = הוּא בְּגִימַטְרִיָּה ב״ן 52, וְהַדָּבָר מְרַמֵז לְ״בֵן״ נוֹסָף, ״הַבֵּן הַחֲמִישִׁי״.

ֶרֶמֶז נוֹסָף כּוֹתֵב רַבִּי לֵוִי יִצְחָק בְּנוֹסַח זֶה שֶׁל הַהַגָּדָה: לַמְרוֹת שֶׁנָאֲמֵר אַרְבֵּע פְּעָמִים אָאָחָד״, אֲבָל לַאֲמִתּוֹ שֶׁל דָּבָר רַק פַּעֵם אַחַת כָּתוּב ״אָחָד״, וְאָלוּ בִשְׁלוֹש הַפְּעָמִים הַנּוֹסַפוֹת, כָּתוּב ״וְאָחָד״, בְּתוֹסֶכֶּת הָאוֹת ו׳. ״אָחָד.. וְאָחָד.. וְאָחָד.. וְאָחָד...״

ָכָּךְ שֶׁהַגִּימַטְרִיָּה הַמְלֵאָה הִיא שֶׁל ״אָחָד.. וְאָחָד.. וְאָחָד.. וְאָחָד״ הֵם: שִׁבְעִים, הַמְרַמֵז לְדְבְרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה שֶׁאָמַר ״הֵרֵי אַנִי כְּבֶן שִׁבנִים שָׁנָה״.

(לִקּוּטֵי לֵוִי יִצִחֶק, אִגְרוֹת קוֹדֶשׁ, עַמּוּד תיט. – מִכִתָּב י״א נִיסָן ה׳צחר״ת)

לימוד ליום ד׳, י״ד תמוז

הַסּוֹד שֶׁל יַעֲקֹב

ַכְּתוּב בַּמִדְרָשׁ, ״בְּשָׁעָה שֶׁנְכְנַס אָבִינוּ יַעֲקֹב אֵצֶל אָבִיו – לְקַבֵּל הַבְּרָכוֹת – נְכְנְסָה עִמוֹ גַּן עֵדֶן״.

כּוֹתֵב רַבִּי לֵוִי יִצְחָק: ״גַן עֵדֶן״ עָם ה׳ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל מִילִים אֵלּוּ, זֶה בְּגִימַטְרִיָּא ״וַעַקֹב״.

182 = אַדֶן 53 + אַדֶן 124 + 5 = 182, וְכֵן יַעֲקֹב = 182

לִקּוּטֵי לֵוִי יִצִחָק הֶעָרוֹת לִזֹהַר פָּרָשָׁת צַו עַמוּד ריט



לימוד ליום ה׳, ט״ו תמוז

הַצְּלָה כִּפוּלָה

בַּפָּסוּק ״וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת״, כּוֹתֵב רַבִּי לֵוִי יִצְחָק שֶׁכָּתוּב בּוֹ שְׁנֵי פְּעָמִים מָוֶת, פַּעַם אַחַת בְּמְכוֹרָשׁ, וּפַעַם אַחַת רָאשֵׁי הֵיבוֹת וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמֶוֶת, הוּא אוֹתִיוֹת מָוֶת.

מַשְׁמָעוּת הַדְּבָר: יֵשׁ שְׁנֵי סוּגֵי ״מָוֶת״, גַּשְׁמִי וְרוּחָנִי. יֵשׁ מִיתַת הַגּוּף בְּעוֹלָם הַזֶּה (בְּגַשְׁמִיּוּת) שֶׁזֶּה הַ״מָוֶת״ שֶׁבָּתוּב בִּמְפוֹרָשׁ, וְיֵשׁ מִיתַת הַנְּשְׁמָה בְּעוֹלָם הַבָּא (בִּרוּהַנִיּוּת), ״מָוֵת״ שֵׁאֵינוֹ גַּלוּי,

וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמֶּוֶת, הִיא מַצִּילָה מִשְׁנֵיהֶם, דְּעַל יְדֵי צְדָקָה יֵשׁ חַיִּים בְּגַשְׁמִיּוּת וּכְרוּחַנִיּוּת.

לְקּוּטֵי לֵוִי יִצִחֶק הֶעָרוֹת לְזֹהֵר פָּרְשָׁת מִקֵץ עַמּוּד קעח

לימוד ליום ועש״ק, ט״ז תמוז

___ • _____

הַנֵּזֶק שֶׁל קֹרַח

מִצֵּד מִידַת הַשֶּׂטָד – יֵשׁ שָׁלוֹם אַהֲכָה וְאַחְדוּת, וּמִצֵּד מִדַּת הַגְּבוּרָה – יֵשׁ פּילוּג שִּׁנְאָה וּמַחֲלוֹקֶת.

קֹרַח עָשָׂה מַחֲלוֹאֶת כְּנָגָד משָׁה רַבִּינוּ, וְהוּא סַמֶל שָׁל פִּילוּג, וְרָמֶז יֵשׁ בַּמִּילִים ״וַוּאַח קֹרַח״, שֶׁזֶּה בְּגִימַטְרִיָּא שְׁנֵי פְּעָמִים ״גְּבוּרָה״, (וַיִּקַח 124 + קֹרַח 308 = 302, וְכֵן גְבוּרַה 201 × 2 = 242)

+ 216 דְּכָר נוֹסָף: ״קֹרַח״ בְּגִימַטְרִיָּא ״גְּבוּדָה״ + ״פַּחַד״, (קֹרַח 308, וְכֵן גְּבוּדָה 216 פַּחַר 92 = 308)

עוֹד רֶמֶז: ״גְּבוּרָה״ בְּגִימַטְרִיָּא שְׁנֵי פְּעָמִים ״חֵצִי״ (גְּבוּרָה 216, וְכֵן חֵצִי 108 פַּעֲמַיִים הוּא 216)

לְלַמֵּד שֶׁמִּדַת הַגְּבוּרָה יוֹצֶרֶת הַפְרָדָה וַחַצָּאִים

ַלְקּוּטֵי לֵוִי יִצְחָק הֶעָרוֹת לְזֹהֵר פְּרָשָׁת וָאֵרָא עַמּוּד נד.

לימוד ליום שבת-קודש, י״ז תמוז (נדחה)

הַחוֹדָשׁ שֶׁל הָאִילָן

ַ בְּחוֹדֶשׁ שְׁבָט הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָן

ַהַדֶּבָר רָמוּז בַּמִילָה ״אִילָן״, כַּאֲשֶׁר כּוֹתְבִים אֶת הָאוֹתִיוֹת שֶׁלוֹ כְּשֶׁהֵן ״מְלֵאוֹת״:

____ • ____

311 = 106 אַאֶל״ף 111, יוּ״ד 20, לָמֶ״ד 74, נוּ״ן 106

בְּדִיּוּק הַגִּימַטְרִיָּה שֶׁל הַמִּילָה ״שְׁבָט״ 311.

(לְקּוּטֵי לֵוִי יִצִחָק, אָגְרוֹת קוֹדֶשׁ, עַמּוּד תיג)

רשימת זכרונות

מהרבנית הצדקנית מרת חנה ע״ה ז״ל שניאורסאָהן אַן אום פאַרגעסלעכער יום־כיפור

איינמאָל בייטאָג אין חודש מרחשון¹, איז אַריין צו אונז אין שטוב אַ יונגער מענטש, איז אַרויפגעגאַנגען אויף די טרעפּ, און איז גלייך אַריין אין שטוב, אין עס־צימער, ניט פרעגנדיק ביי קיינעם, פּונקט ווי דער וואָוינונג וואָלט אים געווען גוט באַקאָנט, דער יונגערמאַן האָט זיך גלייך אַוועקגעזעצט אויף אַ שטול און האָט געמאַכט אַ הקדמה צו זיין באַזוך: אַז אויב איך וועל עמיצן זאָגן אַז ער איז געווען ביי אונז, איז ער און איך אין סכנות.

ער האָט געזאָגט] אַז ער װיל איבערגעבן אַ גרוס פון ל. זאַלמאַנאָװיץ². איבערצוגעבן בכתב װאָס איך האָב דאַן געפילט, בין איך ניט בכח. ער האָט דערציילט: אַז בעלי ז״ל, האָט אים איבערגעגעבן פּונקטליך דעם אַריינגאַנג פון אונזער דירה, ער זאָל ביי קיינעם גאָרניט דאַרפן פרעגן, און מען זאָל אים ניט באַמערקן. ער האָט איבערגעגעבן אַז ל.ז.² איז צוויי און דרייסיק טעג געזעצן אין אַן יסַערטן. און אויף דעם 33׳טן טאָג האָט מען דעם מענטשן אַריינגעפירט, זיי זאָלן זיין אין צווייען.

דאָס איז געווען אַ קריסט אַן אינזשעניר, וועלכער איז נאָך זעקס חדשים זיצן באַפרייט געוואָרן. איידער ער איז אַוועק, האָט ער אים געגעבן אַ וואָרט, אַז אַזוי שנעל ווי ער וועט איבערבייטן די הלבשה פון תפיסה אין דער היים, וועט ער איבערגעבן דעם גרוס. און אַזוי האָט ער טאַקע געטאָן, און גלייך געקומען. ער איז מיט אים געווען דעם חודש תשרי אין איינעם. ער האָט דערציילט אין רוסיש:

^{.1} שנת ת״ש.

^{.2.} לויק זאַלמאַנאָוויץ שניאורסאָהן – שמו המלא של רלוי״צ בגרסתו הרוסית.

^{.3} צינוק; בידוד.

Его⁴ Судный День я никогда в жизни не забуду. Он целый день плакал и рыдал, читал наизусть Псалмы. До позднего вечера он мне ни слова не сказал, я его не трогал, у меня не было смелости заговорить с ним.

דזיין, ל.ז.², יום כיפור וועל איך אין מיין לעבן ניט פאַרגעסן, אַ גאַנצן טאָג [=] האָט ער געוויינט און געשריגן אויף דעם קול, געליינט אויסווייניק תהלים ביז שפעט ביינאַכט. ער האָט מיר אַ גאַנצן טאָג אפילו קיין וואָרט ניט געזאָגט, און ביי מיר איז ניט געווען קיין שטאַרקייט אָנהויבן רעדן צו אים].

שפּעטער, שוין אין ססילקא זײענדיק, האָט ער⁶ מיר דערציילט אַז קיין סידור אָדער אַ מחזור האָט ער דאָך ניט געהאַט, און וואָס ער האָט געוואוסט אויף אויסווייניק, דאָס האָט ער געזאָגט, נאָר ער איז געווען אַ גאַנצן טאָג פאַרנומען.

אויף מיין פראַגע : וואָס פאַר אַ חטא מען האָט צוגעשריבן צו מיין מאַן ? האָט ער געענטפערט :

Он⁴ "Мыку" (микву) строил во дворе синагоги, вот это дело ему пришили.

באַשולדיקט אין הויף פון שול, אין דעם באַשולדיקט [=ער האָט געבויט אַ מיקא (מקוה) אין הויף פון שול, אין דעם באַשו מען אים (אין יענער שפּראַך הייסט דאָס 'תושעתאים).

что-то на него наговорил ⁸אי סלושזקאַ נאַ ניעוואַ

עס האָט זיך דאַן געהאַנדלט וועגן סטראָיען אַ מקוה. האָט דער שמש פון שול דערציילט אַז דער רב האָט געקליבן אַ סך געלט אויף דאָס צו בויען. אויך האָט ער געזאָגט עדות אַז ביי אונז אין שטוב האָט מען שמחת תורה געזאַמלט געלט פאַר טוכאָטשעווסקי׳ס און בוכאַרינ׳ס° פרויען אויף צו לעבן, און דער עיקר מאסף איז געווען בעלי ז״ל.

מברר צו זיין פעסטער דעם ענין, האָט מען זייי צונויפגעפירט אויף אַ חקירה

4. פסקה זו מופיעה בכת״י ברוסית, ולאחר־מכן תורגמה ע״י הרבנית לאידיש. במהדורה זו מופיעים הן המקור והן התרגום. 5. במקום גלותו.

- ."תפרו.7
- .8 שמש (בית הכנסת) פלט דבר־מה נגדו בעניין זה.
- .9. ניקולאַי בוכאַרין המפקד העליון של הצבא האדום.
 - .10 הכוונה לרלוי״צ והעדים השמש והשוחט.

[.]כ״ק הרלוי״צ.

ודרישה פנים אל פנים, און גלייך ווי זיי האָבן אים דערזען – דער שמש און נאָך אַ שוחט וואָס איז אויך געזעצן – האָבן זיי געזאָגט אַז דאָס איז ניט אמת. און זיי האָבן אונטערגעשריבן ווייל מען האָט זיי געצוואונגען.

נאָך האָט מיר דער אינזשעניר געזאָגט, אז איך זאָל אים איבערגעבן אין תפיסה עפּעס געפינען אַן עצה ווי אַזוי, ווייל שרייבן צעטלען, טאָר מען דאָך ניט – צו – כסלו איז ראש חודש איין טאַג אַדער צוויי.

Что-то⁴ его мучает вопрос с новолунием и это связано с праздником Макавеев.

,¹¹עס מוטשעט אים זייער די פראַגע, דאָס האָט אַ שייכות מיט ״מאַקאַווייעס״ו דאַס האַט ער געמיינט ״חנוכה״].

Memoirs

of Rebbetzin Chana Schneerson

An Unforgettable Yom Kippur

One day in the month of Cheshvan,¹ a young man entered our home. He ascended the steps, walked straight into our apartment and into the dining room, asking no one for directions, as if he knew the apartment well! The young man sat down on a chair and introduced himself by declaring that if I breathe a word to anyone about his visit, it will imperil both of us!

He proceeded to say that he wished to convey regards from "Leivik Zalmanovitz."² I am incapable of expressing in writing what I felt at that moment...

He continued to explain that my husband (of blessed memory) had given him an exact description of how to enter our apartment so that he wouldn't need to ask anyone for directions, and would receive no undue attention.

He informed me that Leivik Zalmanovitz² had spent 32 days in solitary confinement. On the 33rd day this young man was confined to the same cell so that it would now contain two cellmates.

The man was a Christian, an engineer by profession, who was released after sixth months of imprisonment. Before his release, he had promised my husband that as soon as he returned home and changed out of his prison uniform, he would bring me regards from him. Indeed, he kept his word and immediately came to visit.

He had spent the month of Tishrei with my husband. He related, in Russian, "As long as I live, I will never forget Leivik Zalmanovitz's² Yom Kippur. He wept and cried aloud all day, reciting Psalms by heart until late at night. He

^{1.5700 (1939).}

^{2.} Levik Zalmanovitz Schneerson was the full name of R. Levi Yitzchak in Russian.

23 | מבצע כ' מנחם־אב ה'תשע"ט

didn't say a single word to me all day, and I didn't have the courage to initiate a conversation."

Later, when we were already in exile, he³ told me that since he didn't have any Siddur or Machzor for Yom Kippur, he had recited what he remembered by heart–which was enough to keep him busy all day.

When I asked the man what crime my husband had been charged with, he replied that "He had built a 'meeka' [i.e. mikveh] in the shul courtyard-that's what he's accused of.⁴ The shamash [beadle of the shul] had let slip some information about it that implicated him."

Indeed, at the time there had been discussions about constructing a mikveh. The shamash of the shul had disclosed that the Rav had raised a large sum of money for its construction. He also testified that on Simchat Torah, funds had been raised in our home "to support Tukhachevsky's and Bukharin's wives,"⁵ and that my husband, of blessed memory, had been "the main fundraiser."

To confirm this testimony, the interrogators brought them⁶ face-to-face with the witnesses for a direct confrontation. As soon as the shamash–and a shochet who had also been arrested–saw my husband, they repudiated their earlier testimony, declaring that they had signed only under duress.

The engineer also told me that since sending notes to prisoners was forbidden, I should find some way to inform my husband whether Rosh Chodesh of the month of Kislev that year would be on one day or two. "This question is weighing heavily on him. It is related to the Maccabees"–by which he meant the holiday of Chanukah.

^{3.} I.e., R. Levi Yitzchak.

^{4.} The Russian words quoted here by the Rebbetzin mean, "This is the garment they have sewn for him."

^{5.} This charge, of course, was utterly baseless. Mikhail Tukhachevsky (1893-1937) had been chief of staff of the Red Army, and Nikolai Bukharin (1888-1938) was a prominent Soviet revolutionary and politician. Both were accused of treason and executed during Stalin's purges.

^{6.} I.e., R. Levi Yitzchak, and the witnesses-the shamash and the shochet.